

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 196/2021
24.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Војна Маринел, адвокат из ..., против туженог „Кабловска БК“ Д.О.О. из Банатског Карловца, чији је пуномоћник Јосип Царан, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3447/17 од 12.06.2020. године, у седници одржаној 24.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3447/17 од 12.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 215/15 од 30.03.2017. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење туженог бр. ../12 од 23.08.2012. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду и обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиоцу штету због изгубљене зараде за период од 24.08.2012. године до 31.08.2016. године у износу од 1.339.580,40 динара, и да на овај износ уплати тужиоцу доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном Републичком фонду за пензијско осигурање, доприносе за здравствено осигурање надлежном Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослени Националној служби за запошљавање по обрачуну на дан плаћања. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 296.995,80 динара са законском затезном каматом од доношења првостепене пресуде до исплате.

Одлучујући о жалби туженог, Апелациони суд у Београду је донео пресуду Гж1 3447/17 од 12.06.2020. године, којом је у ставу првом изреке одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у ставу првом и делу става трећег изреке којим је тужени обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке, преиначено је решење садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде у делу који се односи на камату, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на износ трошкова парничног поступка плати законску затезну камату од наступања услова за

извршност пресуде до исплате, док је у делу којим је тражена исплата законске затезне камате од пресуђења до извршности, захтев одбијен. Ставом трећим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу другом изреке, па је ставом четвртим обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене добити за период од 24.08.2012. године до 31.08.2016. године исплати износ од 1.205.434,78 динара са законском затезном каматом од 01.09.2016. године до исплате, као и да на наведени износ за тужиоца уплати доприносе за социјално осигурање надлежним фондовима и установама. Ставом петим изреке је констатовано да је тужба повучена у делу који се односи на новчано потраживање топлог obroка и регреса за период од 24.08.2012. године до 31.08.2016. године са траженим доприносима. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 36.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је радник туженог од 2002. године. Када је у фебруару 2010. године изабран нови директор, тужилац је био критичан и своје незадовољство радом директора изражавао је притужбама Управном одбору да именовани не долази на посао и да нерационално користи средства за рад. Тужиоцу је решењем туженог од 13.08.2010. године први пут отказан уговор о раду због непоштовања радне дисциплине, непоштовања радног времена и неоправданог изостанка са рада. Пошто је тужилац покренуо судски поступак ради поништаја отказа, решењем инспектора рада од 26.11.2010. године, туженом је наложено да тужиоца врати на рад до окончања судског поступка П1 2221/10, у спору по тој тужби. Међутим, ни по налогу инспекције рада, тужиоцу није било омогућено да се врати на рад, већ је проводио време у кафићу, који се налази поред радних просторија туженог, у које је током радног дана више пута, безуспешно покушавао да уђе, јер није имао кључеве. Правоснажном пресудом Основног суда у Панчеву - Судска јединица Алибунар П1 221/10 од 08.06.2011. године, утврђено је да је тужиоцу незаконито престао радни однос дана 13.08.2010. године и тужени је обавезан да тужиоцу накнади штету због изгубљене зараде.

Након правноснажности судске одлуке у предмету П1 221/10, тужилац је почео да добија умањену зараду, али и даље није имао приступ радним просторијама. Поводом описаних догађаја, тужилац је тражио судску заштиту од злостављања на раду, па је правоснажном пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1654/18 од 07.02.2019. године, преиначена пресуда Вишег суда у Панчеву П1 6/15 од 20.04.2016. године, тако што је утврђено да је тужилац као запослени код тужене био злостављан од стране директора као одговорног лица у периоду од децембра 2010. године до

августа 2012. године, и то свакодневним ускраћивањем радних задатака и средстава за рад, могућности да ради, да уђе у просторије послодавца и евидентира своје присуство на раду, као и претњама да ће поново добити отказ, уз оцену суда да се ради о тежем облику повреде права запосленог због онемогућавања права на рад. Оспореним решењем туженог бр. ../2012 од 23.08.2012. године, тужиоцу је други пут отказан уговор о раду због непоштовања радне дисциплине, односно понашања због кога не може да настави рад код послодавца и због неоправданог изостанка са рада пре завршетка радног времена у периоду од 17.12.2010. године до 30.07.2012. године.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаној пресуди примењено материјално право када је решење о отказу уговора о раду поништено као незаконито и обавезан тужени да тужиоца врати на рад, као и да тужиоцу накнади штету умањену за износ накнаде трошкова регреса и топлот оброка, будући да је у том делу тужилац повукао тужбу.

Одредбом члана 179. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду. Према члану 40. Правилника туженог о раду, запосленом се може отказати уговор о раду ако не поштује радну дисциплину, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца (тачка 3) и ако неоправдано закасни, не оправда изостанак са рада пре завршетка радног времена или изађе без пропуснице (тачка 12).

Тужиоцу је оспореним решењем отказан уговор о раду због непоштовања радне дисциплине кашњењем, непоштовањем радног времена и неоправданим изостанком са рада у периоду од 17.12.2010. године до 30.07.2012. године. Међутим, почев од децембра 2010. године, тужиоцу је онемогућено да ради и стиче зараду. Такво стање се није изменило ни након доношења судске одлуке П1 221/10 од 08.06.2011. године (том одлуком је поништено прво решење о отказу уговора о раду), и трајало је до 23.08.2012. године, када је оспореним решењем, тужиоцу други пут престао радни однос. Такође, правноснажном судском одлуком Апелационог суда у Београду Гж1 1654/18 од 07.02.2019. године је утврђено да је и истом периоду тужилац као запослени претрпео злостављање на раду од стране директора туженог, и то ускраћивањем могућности да ради. Сходно наведеном, због понашања послодавца у протеклом вишегодишњем периоду до доношења оспореног решења, тужилац није могао да обавља послове на којима ради, јер му је послодавац ускратио присуство на раду, па је изостанак са рада у тим околностима био оправдан, што искључује кривицу за повреду радне обавезе која је оспореним решењем тужиоцу стављена на терет, и такво понашање се не може окарактерисати као повреда радне дисциплине, због чега је решење којим је тужиоцу отказан уговор о раду правилно поништено као незаконито. Стога су неосновани и неутемељени наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

С обзиром да је решење о отказу уговора о раду поништено, тужени је у обавези да тужиоца врати на рад, као и да му надокнади штету у висини изгубљене зараде за период незаконитог престанка радног односа, сагласно члану 191. ст. 1 и 2. Закона о раду. При томе, висина накнаде материјалне штете је утврђена из налаза и мишљења

вештака за економско – финансијску област, уз корекцију од стране другостепеног суда умањењем за висину трошкова регреса и топлог оброка.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић